

засвоєння студентами знань граматичних правил, не вміння утворювати граматичні форми і конструкції. А вміння виконувати дії та операції з ними, тобто вміння користуватися граматиною для здійснення мовленнєвої діяльності, уміння вибрати з усього обсягу засвоєних граматичних засобів лише ті, які відповідають комунікативному завданню (форма мовлення — діалогічна / монологічна, усна / письмова), сфери людської діяльності та предметний зміст мовлення, соціальна ситуація, пізнавально-оціночні установки того, хто говорить, прагнення до виразності та чіткості мови). Іншими словами, завдання для контролю рівня сформованості англійської граматичної компетенції повинні спонукати студента до використання відповідних мовних і мовленнєвих засобів для реалізації своїх комунікативних намірів.

*Е. О. Остапенко, викл.,
кафедра іноземних мов ФЕМ*

ПОЄДНАННЯ ВЕЧІРНЬОЇ ТА ДИСТАНЦІЙНОЇ ФОРМ НАВЧАННЯ ЯК ЗАСІБ ОПТИМІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

В умовах сучасного освіти актуальним є питання оптимізації часу. Вимоги до рівня знань англійської мови в сьогоденному суспільстві стають дуже високими. Іноземна мова є універсальним інструментом, без якого не може обійтися висококваліфікований спеціаліст.

Програма іноземної мови за фаховим спрямуванням розрахована на два роки і передбачає 180 годин на рік як на денній формі навчання, так і на вечірній. Тут виникає проблема — програми ідентичні, але кількість годин, що відведена на практичні заняття вечірньої форми навчання, майже удвічі менша. Годин стає менше, матеріалу більше, тож більша частина виноситься на самостійне опрацювання.

Зрозуміло, що ступінь занурення у вивчення теми може бути абсолютно різним від поверхневого до глибокого опрацювання. З метою економії часу доцільним може стати надавання лекційного матеріалу у вигляді готового конспекту. З власного досвіду за-

значимо, що незамінною виявляється електронна пошта. Вона дозволяє адресно, з повною гарантією його отримання ними, вислати студентам необхідний для самостійного опрацювання матеріал.

Деякі граматичні теми є достатньо складними для самостійного опанування і вимагають додаткового пояснення на занятті. Наявність конспекту, отриманого в електронному вигляді, самостійна робота з ним та додаткове роз'яснення на занятті значно спрощують цей процес. Крім того, найчастіше групу складають студенти різного рівня підготовки, що потребує індивідуального підходу та використання різних методик навчання. Технічні засоби навчання розширюють можливості, дозволяють лаконічніше та наглядніше викласти матеріал, досягти вищих результатів.

Враховуючи проблему браку підручників, доцільним може стати укладання варіанту електронного підручника, який буде складатися з лексичних тем, завдань та тестів до них, теорії з граматики, добору вправ та тестів до граматичних тем. Це дозволить оптимізувати контроль та використання часу на самостійну підготовку студентів до занять.

У зв'язку з Болонським процесом проблема ефективного використання часу стає все більш актуальною. Комплексне використання активних методів навчання, технічних засобів, заміна лекційної частини заняття наданням вільного доступу до електронного ресурсу, який поновлюється, дистанційний контроль самостійної роботи студентів допоможе максимально ефективно використати передбачений програмою час.

У деяких університетах на заміну вечірній та заочній формам навчання прийшло дистанційне навчання (Сумський державний університет та інші), яке передбачає самостійну роботу студентів та її дистанційний контроль викладачем, в інших навчальних закладах ці форми навчання існують паралельно (Київський національний економічний університет ім. В. Гетьмана; Київський політехнічний інститут; Харківський політехнічний інститут; Вінницький державний технічний університет; Львівський національний університет імені І. Франка; Національна академія державного управління при Президентові України; Донецький національний технічний університет та деякі інші).

На нашу думку доцільним може бути поєднання цих форм навчання в єдине ціле. Використання елементів дистанційного навчання в програмі навчання студентів вечірньої, заочної та навіть денної форм навчання дозволить підвищити ефективність навчання студентів англійської мови.